

Kontanthantering i svensk detaljhandel

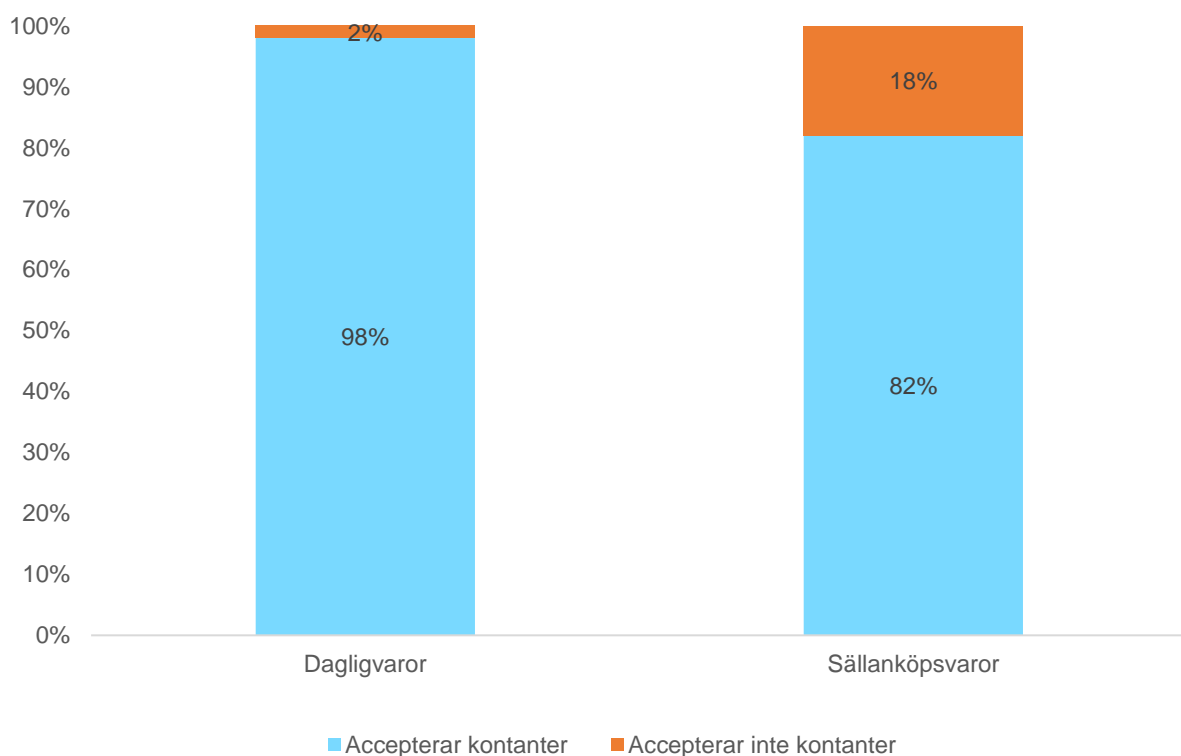
Kontanternas framtid debatteras flitigt. Kontantanvändningen i Sverige har succesivt minskat under en längre tid. Allt färre banker erbjuder idag sina kunder kontanttjänster och även buss- och parkeringsbiljetten blir allt svårare att lösa ut med kontanter. Fler och fler kaféer och restauranger skyltar med att de är kontantfria. Även inom handeln minskar kontanterna. Flera stora detaljhandelsföretag inför pilotprojekt där de låter någon enstaka butik vara kontantfri. Fackförbundet Handelsanställdas förbund har också som en av sina profilfrågor att driva på för kontantfria butiker för att öka säkerheten för de anställda. Hur ser då handlarna på framtidens kontanthantering?

Svensk Handel har i den månatliga Handelsbarometern (april 2019) frågat 200 dagligvaru- och sällanköpshandlare om de hanterar kontanter, hur de ser på kontanternas framtid i butiken och vilka faktorer som beslut om framtida kontanthantering.

Dagligvaruhandlare accepterar kontanter oftare än sällanköpsvaruhandlare

Majoriteten av svenska handlare accepterar fortfarande kontanter som betalningsmedel. Det finns dock betydande skillnader mellan dagligvaru- och sällanköpsvaruhandeln. Inom dagligvaruhandeln svarar nästintill samtliga handlare, 98 procent, att de fortfarande accepterar kontanter. I sällanköpsvaruhandeln är motsvarande andel 82 procent. Cirka var femte sällanköpsvaruhandlare accepterar alltså inte kontanter.

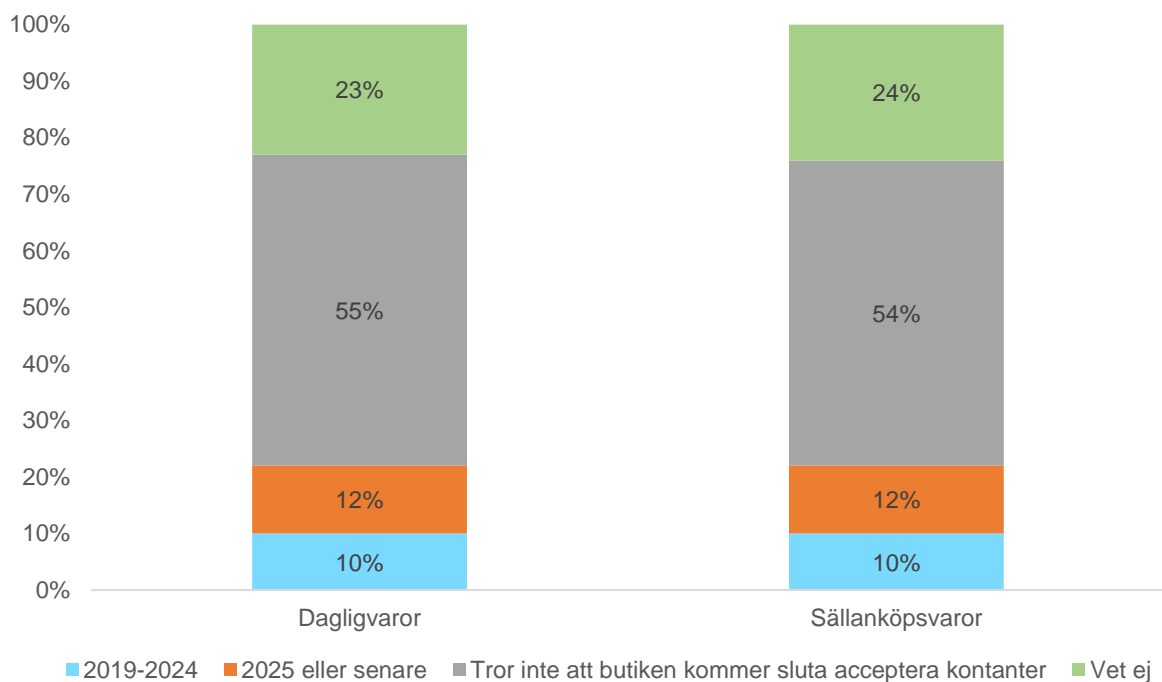
Fråga: Accepterar er butik kontanter som betalningsmedel?

Få handlare tror på kontantstopp

Bland den majoritet av handlare som svarat att de i fortfarande accepterar kontanter som betalningsmedel tror strax över hälften inte heller att de i framtiden kommer att sluta hantera kontanter. Ytterligare cirka en fjärdedel har svarat att de är osäkra eller inte vet. 10 procent av de tillfrågade tror att de kommer att sluta hantera kontanter inom den närmast femårsperioden och ytterligare cirka 10 procent tror att de kommer att sluta hantera kontanter 2025 eller senare. Det är därmed relativt få handlare som tror på ett kontantstopp i en snar framtid. Svaren skiljer sig mycket lite åt mellan dagligvaruhandlare och sällanköpsvaruhandlare.

Fråga: När, om någon gång, tror du att er butik kommer sluta acceptera kontanter som betalningsmedel?

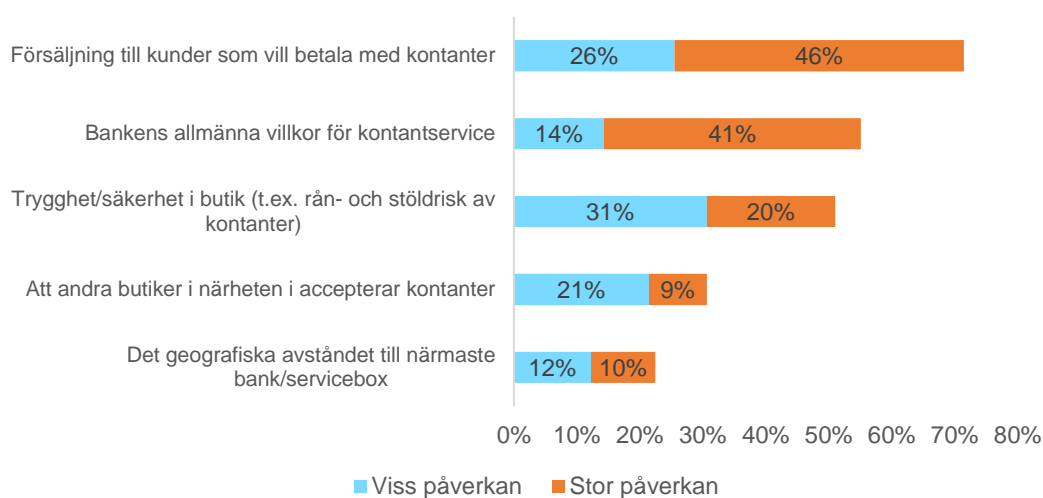
Kundpreferenser väger tyngst för dagligvaruhandlare

Svensk Handel har tillfrågat de handlare som i dagsläget hanterar kontanter hur pass stor påverkan ett antal olika faktorer har på ett eventuellt kommande, eller redan fattat, beslut att sluta acceptera kontanter. Svaren skiljde sig åt mellan dagligvaru- och sällanköpsvaruhandlare.

För dagligvaruhandlare var den viktigaste faktorn försäljningen till kunder som fortfarande vill betala med kontanter. Sammanlagt tyckte 72 procent av handlarna att det hade viss eller stor påverkan. Näst mest påverkade bankernas allmänna villkor för kontantservice. 55 procent ansåg att bankernas villkor påverkade, varav merparten ansåg att det hade stor snare än viss påverkan.

Vidare ansåg cirka varannan handlare att trygghets- och säkerhetsfrågor kopplade till kontanthantering, till exempel till följd av rånrisk, hade påverkan. Fler ansåg att det hade viss påverkan än stor påverkan. 30 procent ansåg att andra närliggande butikers kontantpolicy påverkar och 22 procent att avståndet till närmaste bankkontor/servicebox var en påverkansfaktor.

**Fråga: Hur stor påverkan har följande faktorer på ett eventuellt kommande, eller redan fattat, beslut av er butik om att sluta acceptera kontanter?
Dagligvaruhandlarnas svar.**

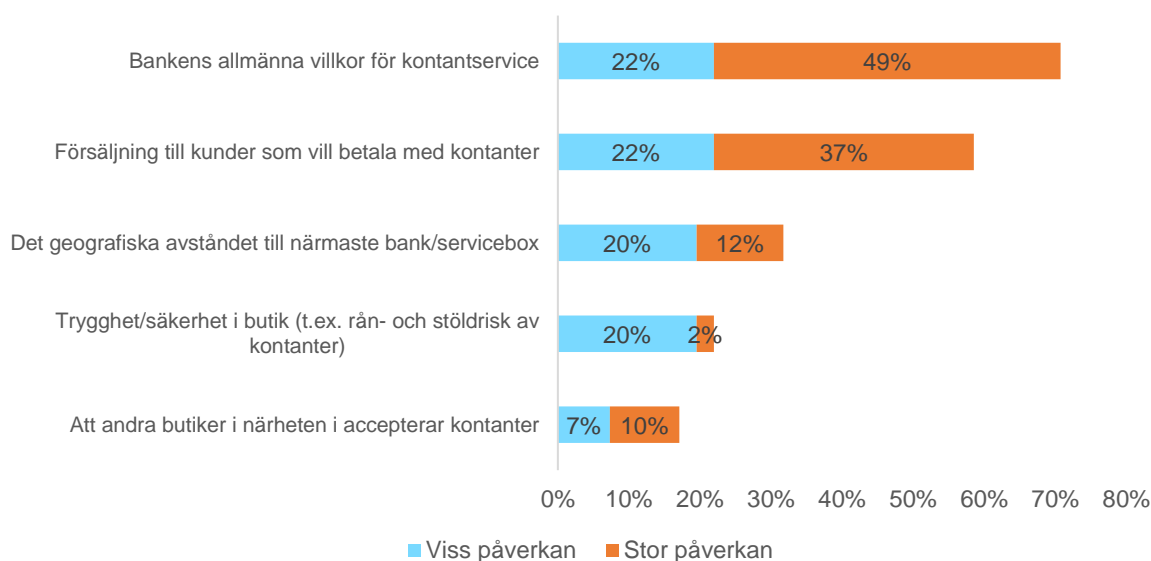

Bankernas villkor avgörande för sällanköpsvaruhandlare

För sällanköpsvaruhandlare var den viktigaste faktorn vilka villkor för kontantservice som bankerna har. 70 procent ansåg att det var viktigt varav merparten ansåg att det var mycket viktigt. Näst viktigast ansågs försäljningen till kunder som vill betala med kontanter vara.

Avståndet till närmaste bankkontor/servicebox ansågs tredje viktigast och viktigare inom sällanköpsvaruhandeln än dagligvaruhandeln. Fjärde viktigast ansågs trygghets- och säkerhetsfrågan varav flertalet svarande ansåg att det hade viss snarare än stor påverkan. Minst viktigt ansågs andra närliggande butikers kontantpolicy vara.

**Fråga: Hur stor påverkan har följande faktorer på ett eventuellt kommande, eller redan fattat, beslut av er butik om att sluta acceptera kontanter?
Sällanköpsvaruhandlarnas svar.**

Totalt sett är kundernas preferenser den faktor som handlarna anser påverkar mest vid beslut om kontanter vara eller inte vara. Så länge kontantbaserad försäljning genererar positiv lönsamhet, det vill säga så länge intäkterna från kontantbaserad försäljning överstiger kostnaderna för kontanthantering kommer få handlare sannolikt sluta att acceptera kontanter.

Bankernas villkor för kontantservice är dock den påverkansfaktor som flest svarande anger har *stor* snarare än *viss* påverkan. Det visar att kostnadsaspekterna av kontanthantering är en viktig fråga för handlarna och särskilt då inom sällanköpsvaruhandeln.